08/04/2019

Η ενορία ώς σύγχρονο κρυφό σχολειό

/ Γνώμες

Ευστάθιος Δ. Κεφαλούρος, Δικηγόρος

Η φωτεινότερη και πιο αξιόπιστη μαρτυρία για ένα φαινόμενο του ιστορικού παρελθόντος είναι η πιθανή επανάληψή του στο μέλλον, όταν και αν προκύψουν ίδιες ή παρόμοιες συνθήκες. Πολύς λοιπόν λόγος γίνεται τελευταίως για το αν υπήρξε ή δεν υπήρξε κρυφό σχολειό επί οθωμανικής κατοχής.

Χωρίς να παραβλέπουμε όλα όσα έχουν γραφτεί επί του θέματος, τα οποία είναι ικανά να οδηγήσουν σε ασφαλή συμπεράσματα περί την ύπαρξή του, εμείς θα προτιμήσουμε να αντικρούσουμε τα περί του αντιθέτου επιχειρήματα όχι ανατρέχοντας σε πηγές αλλά ερευνώντας ανάγκες σημερινές.

Είναι διάχυτος λοιπόν σήμερα ο προβληματισμός ανάμεσα σε πολλούς συμπολίτες μας για το πώς μπορούν να αντιδράσουν απέναντι στην θύελλα των νέων εισαγόμενων ιδεών περί αναθεώρησης και ανατροπής κάθε παραδοσιακής

παραδοχής ή δομής, εξέλιξη η οποία αργά ή γρήγορα θα οδηγήσει και στην κατάργηση κάθε ταυτότητας. Πίσω δε από το μειλίχιο ύφος τους, είναι τόσο φανατικοί οι φορείς των νέων αυτών ιδεών, ώστε πολλές φορές οι ενέργειές τους ή οι οδηγίες που δίνουν προς άλλα θεσμικά ή κρατικά όργανα να παίρνουν το χαρακτήρα μισαλλόδοξων διώξεων άλλων εποχών.

Κάποτε ήταν μόνο φιλοδοξία λίγων και ορισμένων, τώρα πια είναι πραγματικότητα οι ιδέες αυτές να έχουν πάρει κυρίαρχη θέση στην επίσημη εκπαίδευση. Παρατηρούμε λοιπόν αντιστρόφως πως όσοι αντιστέκονται σε αυτές τις ιδέες επιθυμώντας να διαφυλάξουν τα ήθη, τα έθιμα, την ιστορία τους και κυρίως τον Θεό τους να έχουν αναδιπλωθεί στις οικογένειές τους και στις ενορίες τους.

Όσα δεν λέγονται πια στα σχολεία της χώρας, λέγονται και γίνονται μέσα στις οικογένειες, που ανέκαθεν αποτελούσαν τα πρώτα και σημαντικότερα κύτταρα πολιτικής ζωής. Μέσα στην οικογένεια μαθαίνεται καταρχήν η πολιτική αγωγή. Εκεί κάνεις τα πρώτα σου βήματα στην πολιτική αναλόγως της ανατροφής και των ερεθισμάτων που θα λάβεις. Ακόμα και τις επαναστάσεις εκεί τις μαθαίνεις καλύτερα, μέσα στην οικογένεια με τα πιθανά προβλήματά της.

Πάρα πολλοί στις μέρες μας είναι οι γονείς που προσπαθούν να αναπληρώσουν ή και να διορθώσουν όσα η κρατική εκπαίδευση για την ιστορία, την ελληνική γλώσσα ή τα θρησκευτικά αγνοεί. Πηγαίνουν τα παιδιά τους στα μουσεία, σε χοροδιδασκαλεία, αγοράζουν εξωσχολικά βιβλία, γιορτάζουν τις εθνικές επετείους, γεμίζουν εκκλησίες.

Ακόμα πιο δραματικές γίνονται οι αναλογίες με το φαινόμενο του κρυφού σχολειού επί οθωμανικής κατοχής, αν κοιτάξουμε λίγο καλύτερα στην γειτονιά μας και δούμε πως και σήμερα μέσα στο ημίφως των ιερών ναών δίπλα μας γίνονται μαθήματα ιστορίας, διδάσκονται κείμενα των Αγίων Πατέρων, μελετώνται οι Άγιες Γραφές. Ο ιερέας σαν καλός ποιμένας προσπαθεί να δώσει θεία γνώση και θάρρος στους πιστούς. Τα κατηχητικά έχουν ξαναγεμίσει. Ακούγονται όλα αυτά σαν ιστορίες απ’ τα παλιά αναγνωστικά αλλά όντως γίνονται. Μακριά από τα φώτα της δημοσιότητας, αθόρυβα και δημιουργικά.

Για παράδειγμα, εδώ στον Άγιο Ελευθέριο Άρεως στου Γκύζη γίνεται θαυμαστό έργο από τον πατέρα Βαρνάβα Θεοχάρη μα και απ’ όλους τους ιερείς μαζί με τους πολυπληθείς ενορίτες. Συναντήσεις νέων γονέων, αναγνώσεις κειμένων, εκδρομές, συνεστιάσεις, διαλέξεις επιστημόνων, εορτές. Όλα μέσα στον ναό και υπό το φως των κεριών. Ακόμα και μέσα στην από κάθε άποψη βαρυχειμωνιά που προηγήθηκε,, εδώ μέσα στην εκκλησία άνθρωποι κάθε ηλικίας και επαγγέλματος, κανονικοί και όχι τίποτα θρησκόληπτοι, μαθαίνουν να κρατούν το κερί αναμμένο.

Όσο λοιπόν η εθνική και θρησκευτική εκπαίδευση υποχωρεί και διώκεται, τόσο θα αυξάνονται αυτά τα φαινόμενα. Θα γίνονται δηλαδή όλα εν κρυπτώ και χαμηλόφωνα έως ότου βρούμε επιτέλους εκείνο το αθάνατο κρασί του 21 και γιορτάσουμε ξανά..